

مقدمه‌ای بر

نظریه‌های اجتماعی معاصر

لوگوس

Contemporary Social Theory
An Introduction

Anthony Eliot
Routledge 2009

Persian Translation published by
© Logos Publication 2023

مقدمه‌ای بر

نظریه‌های اجتماعی معاصر

آنتونی الیوت

ترجمه

جمال ادهمی

عضو هیئت علمی دانشگاه سنندج

با همکاری

سیدرضا ابراهیمی

لوگوس

سرشناسه: الیوت، آنتونی، ۱۹۶۴ - م.

عنوان و نام پدیدآور:

مقدمه‌ای بر نظریه اجتماعی معاصر/ آنتونی الیوت؛ ترجمه جمال ادهمی با همکاری سیدرضا ابراهیمی.

مشخصات نشر: تهران، لوگوس، ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری: ۴۸۲ ص.

شابک: ۷-۷۸-۷۸۲۵-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

عنوان اصلی: عنوان اصلی: Contemporary social theory : an introduction, 2022

یادداشت: کتابنامه: ص. ۴۵۵-۴۶۶.

موضوع: جامعه‌شناسی - فلسفه، علوم اجتماعی - فلسفه،

جامعه‌شناسی -- فلسفه -- تاریخ -- قرن ۲۰ م.

علوم اجتماعی -- فلسفه -- تاریخ -- قرن ۲۰ م.

شناسه افزوده: ادهمی، جمال، ۱۳۶۰ -

شناسه افزوده: ابراهیمی، سیدرضا، ۱۳۵۷ -

رده‌بندی کنگره: HM ۴۴۷

رده‌بندی دیویی: ۳۰۱/۰۱

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۹۰۴۱۹۰۹

مقدمه‌ای بر نظریه اجتماعی معاصر

آنتونی الیوت، ترجمه دکتر جمال ادهمی با همکاری سیدرضا ابراهیمی

طراح جلد: مانی خنیاگر		ویراستار: مقدم مهدوی
شمارگان: ۳۰۰	شابک: ۷-۷۸-۷۸۲۵-۶۲۲-۹۷۸	چاپ اول: ۱۴۰۲

برای اطلاعات بیشتر کد فوق را اسکن کنید و به وبسایت نشر لوگوس بروید.

قیمت: ۴۵۰۰۰۰ تومان

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً یا جزئاً، به هر شکل اعم از چاپ، فتوکپی، اسکن، صوت،

تصویر یا انتشار الکترونیک بدون اجازه مکتوب از نشر لوگوس ممنوع است.

ایمیل: info@irlogos.com

تماس با مرکز پخش: ۰۴۲ ۱۵۴ ۰۹۰۲

فروشگاه برخط لوگوس: www.irlogos.com

فهرست

سخن مترجم.....	۱
توضیحات ناشر اصلی درباره کتاب.....	۵
دیباچه و قدردانی.....	۷
فصل ۱. بافتارهای جامعه.....	۱۱
جامعه چیست؟.....	۱۴
جامعه و نظریه اجتماعی.....	۱۷
موضوعات کلیدی در نظریه اجتماعی معاصر.....	۲۴
پرسش‌های بیشتر.....	۳۰
برای مطالعه بیشتر.....	۳۰
لینک‌های اینترنتی.....	۳۱
فصل ۲. مکتب فرانکفورت.....	۳۳
آدورنو، هورکهایمر: دیالکتیک روشنگری.....	۳۶
جنبش فرویدی: کاربردهای روان‌کاوی.....	۴۰
فروم: ترس از آزادی.....	۴۲
آدورنو: شخصیت اقتدارطلب، ضدیهودی‌گرایی و پویش روانی مدرنیته.....	۴۹
مارکوزه: اروس یا آینده‌های تک‌بعدی؟.....	۵۷
ارزیابی مارکوزه.....	۶۸
خلاصه نکات.....	۷۳
پرسش‌های بیشتر.....	۷۵
مطالعه بیشتر.....	۷۵
لینک‌های اینترنتی.....	۷۶
فصل ۳. ساختارگرایی.....	۷۷
سوسور و زبان‌شناسی ساختاری.....	۸۰
نظرات انتقادی درباره سوسور.....	۸۶
رولان بارت: نشانه‌شناسی ساختارگرا و فرهنگ عامه.....	۹۱
فوکو: دانش، نظم اجتماعی و قدرت.....	۹۹
محدودیت‌های ساختارگرایی: تاریخ سکسوالیته فوکو.....	۱۰۶
نقدهایی به فوکو.....	۱۱۵
خلاصه نکات.....	۱۲۰
پرسش‌های بیشتر.....	۱۲۱
برای مطالعه بیشتر.....	۱۲۱

لینک‌های اینترنتی ۱۲۱

فصل ۴. پس‌اساختارگرایی ۱۲۳

لاکان: مرحله آینه‌ای و ساحت خیالی ۱۲۹

صورت‌بندی مجدد ساختارگرایی لاکان: نظم نمادین زبان و ناخودآگاه ۱۳۲

بعد از لاکان: آلتوسر و جامعه به‌عنوان استیضاح ۱۳۵

ژیرک: فراتر از استیضاح ۱۴۰

نقدهایی بر لاکان ۱۴۴

دریدا: تمایز و ساختارشکنی ۱۴۹

نقدهایی بر دریدا ۱۵۶

خلاصه نکات ۱۶۱

پرسش‌های بیشتر ۱۶۱

مطالعه بیشتر ۱۶۲

لینک‌های اینترنتی ۱۶۳

فصل ۵. نظریه‌های ساختاربندی ۱۶۵

آنتونی گیدنز: ساختاربندی و روال عادی عملی زندگی اجتماعی ۱۶۷

دیدگاه گیدنز درباره مدرنیته و خود ۱۷۶

نقدهایی بر گیدنز ۱۸۷

پیر بوردیو: عادت‌واره و زندگی اجتماعی عملی ۱۹۲

نقدهایی به بوردیو ۱۹۹

خلاصه نکات ۲۰۲

پرسش‌های بیشتر ۲۰۳

برای مطالعه بیشتر ۲۰۴

لینک‌های اینترنتی ۲۰۵

فصل ۶. نظریه انتقادی معاصر ۲۰۷

هابرماس و دموکراتیزه کردن جامعه ۲۰۹

نظریات اولیه هابرماس: توسعه و زوال حوزه عمومی ۲۱۱

دیدگاه هابرماس درباره سرمایه‌داری، ارتباطات و استعمار ۲۱۷

دیدگاه هابرماس درباره جهانی شدن و جوامع پساملی ۲۲۴

نقدهایی به هابرماس ۲۳۰

اکسل هونت: مبارزه برای شناسایی ۲۳۴

خلاصه نکات ۲۴۰

پرسش‌های بیشتر ۲۴۱

برای مطالعه بیشتر ۲۴۱

لینک‌های اینترنتی ۲۴۲

۲۴۳ فصل ۷. نظریه فمینیسم و پسا فمینیسم
۲۴۵ نظریه پردازی درباره مردسالاری: فمینیست های دهه ۷۰
۲۴۹ دیدگاه ژولیت میچل درباره زنانگی و تفاوت های جنسی
۲۵۶ چودورو: باز تولید مادری
۲۶۵ ژولیا کریستوا: براندازی نشانه شناسی
۲۷۹ جودیت باتلر: سناریوها و متون اجرای جنسیت
۲۸۴ نقدهایی بر باتلر
۲۸۷ نظریه فراهنجار جنسی (کوئیر)
۲۹۵ خلاصه نکات مهم
۲۹۶ پرسش های بیشتر
۲۹۷ برای مطالعه بیشتر
۲۹۸ لینک های اینترنتی
۲۹۹ فصل ۸. پست مدرنیته
۳۰۲ دلوز و گاتاری: پست مدرنیته به مثابه یک میل اسکیزوئید
۳۱۲ بودربار: پست مدرنیته به مثابه فرهنگ رسانه ای شیشه سازی شده (وانموده)
۳۲۲ جیمسون: پست مدرنیته به مثابه تحولات سرمایه داری جهانی
۳۲۹ باومن: پست مدرنیته به مثابه مدرنیته منهای توهمات
۳۴۰ نقدهایی بر پست مدرنیسم
۳۴۴ خلاصه نکات
۳۴۵ پرسش های بیشتر
۳۴۶ برای مطالعه بیشتر
۳۴۷ لینک های اینترنتی
۳۴۹ فصل ۹. شبکه ها، مخاطرات، سیال ها
۳۵۲ مانوئل کاستلز: جامعه شبکه ای
۳۶۱ نقدهایی بر کاستلز
۳۶۶ اولریش بک: زندگی سازمان یافته در جهان مخاطره آمیز
۳۷۱ دیدگاه بک درباره مدرنیسم بازاندیشانه
۳۷۶ نقدهایی به بک
۳۸۰ زندگی با سیال سازی: باومن
۳۸۷ دیدگاه باومن درباره زندگی، عشق و ترس سیال
۳۸۹ نقدهایی به باومن
۳۹۴ خلاصه نکات مهم
۳۹۶ پرسش های بیشتر
۳۹۶ برای مطالعه بیشتر

۳۹۷ لینک‌های اینترنتی
۳۹۹ فصل ۱۰. جهانی شدن
۴۰۲ بحث جهانی شدن
۴۰۳ شکاکان جهانی
۴۰۶ جهانی‌گرایان رادیکال
۴۰۸ تحول‌گرایان جهانی
۴۱۷ جهانی شدن پس از ۱۱ سپتامبر
۴۲۴ نقدهایی به بحث جهانی شدن
۴۲۵ جهانی شدن، کار و اقتصاد نوین
۴۳۲ جهانی‌سازی، ارتباطات و فرهنگ
۴۳۶ جهانی شدن و فردگرایی جدید
۴۳۸ خلاصه نکات مهم
۴۴۰ پرسش‌های بیشتر
۴۴۰ برای مطالعه بیشتر
۴۴۰ لینک‌های اینترنتی
۴۴۱ سخن نهایی: نظریه اجتماعی امروز و به سوی سال ۲۰۲۵
۴۴۱ از جورجو آگامبن تا مانوئل دالندا
۴۵۳ برای مطالعه بیشتر
۴۵۵ فهرست منابع

سخن مترجم

همان‌طور که بسیاری از اساتید برجسته علوم اجتماعی در دانشگاه‌های سراسر دنیا اذعان داشته‌اند با توجه به اهمیت جایگاه و نقش نظریه‌های اجتماعی در تحقیقات علمی و دانشگاهی و فهم جهان معاصر، کتاب مقدمه‌ای بر نظریه اجتماعی معاصر می‌تواند برای دانشجویان و دانش‌پژوهان مقاطع مختلف تحصیلی در شاخه‌های گوناگون علوم اجتماعی و حتی سایر علاقه‌مندان به مطالعه اندیشه‌های اجتماعی منبعی جامع و قابل‌اتکا باشد. کتاب مذکور توسط آنتونی الیوت، جامعه‌شناس استرالیایی در ۱۰ فصل نوشته شده است. مؤلف به شیوه‌ای کاملاً بدیع و خلاقانه، معرفی جامع و جذابی از بنیان‌های فکری مکاتب گوناگون اندیشه‌ورزی در حوزه نظریه‌های اجتماعی معاصر، از جمله مکتب فرانکفورت، ساختارگرایی، پساساختارگرایی، ساختاربندی، نظریه انتقادی معاصر، فمینیسم و پسا فمینیسم، پست‌مدرنیسم، جوامع مخاطره‌آمیز، جوامع شبکه‌ای و سیال، نظریه‌های جهانی شدن و همچنین نظریه‌های بعد از آن را با نگاهی گذرا به آینده ارائه می‌دهد. شاید بتوان ویژگی بارز و ممتاز کتاب حاضر را در این دانست که نویسنده از تخیل جامعه‌شناختی سی. رایت میلز به خوبی بهره جسته است؛ به گونه‌ای که سرگذشت فردی و تاریخی و روابط بین این دو را در جامعه دنبال می‌کند و بین رویدادهای اجتماعی بیرونی و نظریه‌های اجتماعی ارتباطی وثیق برقرار می‌نماید تا مخاطب ریشه نظریه‌ها را در بطن و متن جامعه دنبال کند. وی به شیوه‌ای ماهرانه، خواننده را ابتدا با روایتی داستانی از زندگی روزمره در درون اجتماع به دنیای نظریه‌ها دعوت می‌کند. سپس مبانی و هسته اصلی دیدگاه‌های نظریه‌پردازان برجسته‌ای چون تئودور آدورنو، هربرت مارکوزه، میشل فوکو، ژاک لاکان، ژاک دریدا،

آنتونی گیدنز، پیر بوردیو، ژولیا کریستوا، یورگن هابرماس، جودیت باتلر، اسلاوی ژیزک، مانوئل کاستلز، الیش بک، زیگمونت باومن، جورجو آگامبن و مانوئل دلاندا را به طور فشرده معرفی و ارزیابی می‌نماید. هرچند آثار بسیاری از نظریه‌پردازان مذکور به فارسی ترجمه شده و در دسترس خوانندگان قرار گرفته است؛ اما این برای اولین بار است که در کتابی با عنوان نظریه اجتماعی چنین ترکیب غنی و مفیدی از نظریه‌های اجتماعی معاصر به شیوه‌ای استنادانه ارائه می‌گردد. همچنین، یکی دیگر از ویژگی‌های ممتاز و منحصر به فرد کتاب حاضر این است که سهم و جایگاه اصلی هر نظریه‌پرداز در یک زمینه سیاسی و تاریخی گسترده‌تر مورد بحث و ارزیابی انتقادی قرار گرفته است. در واقع، کتاب حاضر مکمل کتاب دیگر نویسنده با عنوان برداشت‌هایی در نظریه اجتماعی است که توسط دکتر فرهنگ ارشاد به فارسی ترجمه شده است. در کتاب حاضر برخلاف اثر مذکور، نظریه‌های اجتماعی معاصر نه بر حسب اندیشه‌های صاحب‌نظران فردی، بلکه در چارچوب مکاتب فکری گسترده‌تر به طور منسجم و فشرده مورد بحث و ارزیابی قرار گرفته است.

بنا به این ویژگی‌های منحصر به فرد اثر حاضر و علاقه شخصی مترجم به نظریه‌شناسی اجتماعی در جریان مطالعه کتاب‌های متعدد پیرامون نظریه‌های اجتماعی و مشورت با همکاران دانشگاهی بود که جای خالی این اثر ارزشمند و بااهمیت برای معرفی نظریه‌های اجتماعی معاصر احساس شد. سبک نوشتاری کتاب حاضر به همان اندازه که جذاب و غنی است، مملو از واژگان پیچیده و نامفهومی است که ترجمه آن مستلزم دقت و وسواس فراوان، جست‌وجو و مرور طاقت‌فرسای معادل‌های مرسوم در زبان فارسی و گاه معادل‌سازی‌های بدیع بود زیرا مشکلی که در ترجمه این‌گونه آثار وجود دارد، از یک طرف، کمبود معادل‌های فارسی دقیق و از طرف دیگر، تنوع سردرگم‌کننده معادل‌هایی است که تا اکنون در هر اثر به سبک و شیوه متفاوتی ترجمه شده است. با این حال، بعد از پایان یافتن ترجمه کامل کتاب، متن فارسی چندین بار بازخوانی شد و کاملاً با متن اصلی تطبیق داده شد و هر بار ضرورت ویرایشی مجدد در جمله‌ها و معادل‌های تخصصی احساس می‌شد، به طوری که گاهی از روی وسواس و یا احساس ضرورت، برخی توضیحات مختصر و یا معادل‌های هم‌معنا در [] در داخل متن و یا در پاورقی گنجانده شد و همچنین برای رفع ابهام احتمالی در فهم جملات و تطبیق با واژگان تخصصی، معادل‌های لاتین زیادی در پاورقی معرفی شده است تا بالاخره ترجمه‌ای روان و قابل فهم در اختیار مخاطبان قرار گیرد.

در پایان، بر خود لازم می‌دانم که از آقای دکتر سید رضا ابراهیمی به خاطر همکاری در ترجمه فصل هفتم و دهم و سخن پایانی کتاب و از مدیرمسئول محترم نشر لوگوس، جناب آقای دکتر

اسخن مترجم | ۳

علی اصغر سلطانی، و سایر همکاران محترم دفتر نشر به جهت ویرایش و آماده‌سازی این اثر تشکر و قدردانی نمایم.

جمال ادهمی

استادیار گروه اجتماعی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج

تابستان ۱۴۰۱

توضیحات ناشر اصلی درباره کتاب

کتاب حاضر بدون تردید منبع درسی معتبر و کاملی برای آشنایی دانشجویان با نظریه اجتماعی معاصر است. این اثر توسط آنتونی الیوت، یکی از برجسته‌ترین نظریه‌پردازان اجتماعی جهان، به رشته تحریر درآمده و به طور خیره‌کننده‌ای یک مقدمه جامع و قابل فهمی از مکتب فرانکفورت تا نظریه‌های جهانی شدن و نظریه‌های پس از آن را ارائه می‌دهد.

الیوت با تلخیص و فشرده‌سازی مبانی و شالوده نظریه اجتماعی، آثار نظریه‌پردازان عمده از جمله تئودور آدورنو، هربرت مارکوزه، میشل فوکو، ژاک لاکان، ژاک دریدا، آنتونی گیدنز، پیر بوردیو، ژولیا کریستوا، یورگن هابرماس، جودیت باتلر، اسلاوی ژیژک، مانوئل کاستلز، الیش بک، زیگمونت باومن، جورجو آگامبن و مانوئل دلاندا را مرور می‌کند.

هر نظریه‌پرداز مورد بحث در یک زمینه سیاسی و تاریخی گسترده‌تر قرار داده می‌شود و از آن طریق سهم عمده آنها در نظریه اجتماعی به طور انتقادی ارزیابی می‌شود. این کتاب، خوانشی بسیار اصولی و مهم برای دانشجویان و متخصصان در زمینه‌های نظریه اجتماعی، جامعه‌شناسی و مطالعات فرهنگی است، همچنین، پژوهشی اصیل و مقدمه‌ای تمام‌وکمال برای نظریه اجتماعی است.

آنتونی الیوت استاد جامعه‌شناسی در دانشگاه فلیندرز استرالیا و پژوهشگر مدعو در دانشگاه آزاد انگلیس است. او هم‌اکنون رئیس دانشکده و معاون پژوهشی در دانشگاه فلیندرز است. او پیش از این استاد جامعه‌شناسی در دانشگاه کنت در کانتربری انگلستان و همچنین مدیر بنیاد مرکز نظریه انتقادی در دانشگاه غرب انگلیس بود. آثار وی به بیش از بیست زبان منتشر شده

است و او به دلیل تحقیقات خود در نظریه اجتماعی، جامعه‌شناسی فرهنگ، مطالعات فرهنگی و روان‌کاوی مورد استقبال بین‌المللی قرار گرفته است.

برخی از کتاب‌های اخیر وی عبارتند از: *دیدگاه‌های انتقادی* (۲۰۰۳)، *نظریه اجتماعی از زمان فروید* (۲۰۰۴)، *فردگرایی جدید* (با چارلز لمرت، ۲۰۰۶)، *باومن معاصر* (۲۰۰۷)، *مفاهیم خود* (۲۰۰۷) و *ویراست دوم*، ایجاد برش: چگونه جراحی زیبایی زندگی ما را دگرگون می‌کند (۲۰۰۸)، *هویت‌های مورد سؤال* (ویرایش مشترک با پاول دوگی ۲۰۰۸).

دیباچه و قدردانی

حوزه‌های علمی و رشته‌های دانشگاهی بسیار اندکی وجود دارند که به اندازه نظریه‌های اجتماعی متنوع و بینارشته‌ای بوده و از نظر سیاسی حائز اهمیت باشند. من در نگارش این کتاب تلاش خود را بر نوشتن درآمدی قابل فهم، جامع و انتقادی در زمینه نظریه اجتماعی معاصر معطوف نموده‌ام. این امر، به خودی خود ممکن است هدفی بلندمرتبه و والا تلقی شود زیرا نظریه‌های اجتماعی در دنیای معاصر به درون موضوعاتی از هویت شخصی، تمایلات جنسی و دال‌ها گرفته تا جنسیت، جهانی شدن و حکمرانی رسوخ کرده است. به دنبال ارائه درآمدی منطقی و جامع از نظریه اجتماعی معاصر، همه تلاش من این بوده که بیشتر سنت‌های اصلی اندیشه - از مکتب فرانکفورت گرفته تا پسامدرنیسم، از ساخت‌گرایی گرفته تا پسا فمینیسم - را در این کتاب پوشش داده و در این حوزه‌های اندیشه مروری بر بسیاری از تحولات مهم اخیر داشته باشم. به این ترتیب، این کتاب شامل بحث‌های مفصلی درباره جهانی شدن و اقتصاد الکترونیکی جهانی، پسامدرنیسم، ظهور شبکه‌ها و فرایندهای سیالیت اجتماعی و موضوعات جدید دیگری است که از اهمیت برخوردار هستند.

در ابتدا، این کتاب شاید جایگاهی برای اظهارنظر و روشن ساختن نه تنها تحولات حوزه نظریه‌های اجتماعی است که در فصول آتی کتاب بررسی شده است، بلکه جایگاهی برای بیان دلایل حذف و نادیده گرفتن برخی موارد نیز هست. نظریه اجتماعی در بستر روشنگری اروپا ظهور پیدا کرده است و در تلاقی خود با مسائل و پرسش‌های اساسی درباره پویایی اجتماعی زندگی ما در عصر مدرنیسم، قسمت عمده نظریه اجتماعی، یک امر عمدتاً فراگیر در این قاره باقی مانده است.

اگر از میان دیگر مسائل، نظریه اجتماعی معاصر، بیانگر نوعی مختصرنویسی آکادمیک برای بیان دیدگاه متفکرانی مانند میشل فوکو، ژاک لاکان، ژاک دریدا، ژولیا کریستوا، ژان بودریار و لوس ایریگاری است، این موضوع نشان‌دهنده غنی بودن، تنوع و فحوا و عمق باطنی خود نظریه اجتماعی و انتقاد بلندپروازانه‌ای است که در مورد شیوه‌های فعلی زندگی ما ایجاد کرده است. همان‌طور که در طول این کتاب شاهد استدلال من خواهید بود، نظریه اجتماعی معاصر، نوعی ابتکار عمل مضاعف است؛ از یک سو پروژه‌ای قابل استناد، پر قدرت و بین‌رشته‌ای از علوم اجتماعی و علوم انسانی است و از سوی دیگر، نقد میرم اندیشه ایدئولوژیک و گفتمان‌های عقل، آزادی، حقیقت، فردیت، فرهنگ و سیاست است. دیدگاه انتقادی من چنین است که بهترین موضوعات را می‌توان از نوشته‌های هربرت مارکوزه، یورگن هابرماس، پیر بوردیو، آنتونی گیدنز، جودیت باتلر، زیگمونت باومن، جورجو آگامبن و بسیاری دیگر یافت؛ به طوری که نظریه اجتماعی معاصر، نقد پیچیده و پرطمطراقی از تکبر قدرت و همچنین دغدغه‌های آتی سیاست مترقی ارائه می‌نماید.

دلایلی وجود دارد که مرا به اعمال برخی حذفیات ترغیب کرد. مورد اول، ارزیابی جدی سنت‌های نظریه اجتماعی آمریکای شمالی است. بدون شک خوانندگان متوجه می‌شوند که در نظریه اجتماعی عمدتاً اروپایی که موضوع بحث من است، اشارات موضوعی متعددی به برخی از جنبه‌های تفکر اجتماعی آمریکا - از جمله اندیشمندانی چون دانیل بل، کریستوفر لاش یا نوام چامسکی وجود دارد. برخی از مهم‌ترین نظریه‌پردازان علوم اجتماعی که امروز در ایالات متحده کار می‌کنند و من درباره آنها بحث می‌کنم شامل فردریک جیمسون، جودیت باتلر، مانوئل کاستلز، چارلز لمرت و مانوئل دلاندا هستند. با این حال، تمام این اشخاص به نوعی مدیون و وامدار شکل اروپایی نظریات اجتماعی هستند. علاوه بر این، به نظر من بخش عمده‌ای از تفکر اجتماعی فعلی آمریکا، حداقل آن چیزی که از نظر سیاسی مترقی است، از سنت‌های قاره اروپا در خصوص نظریه اجتماعی مشتق شده است. دلیل دوم دیگر حذفیات ناشی از شرم از غنا و عمقی است که نظریه اجتماعی در زمان ما ارائه می‌دهد. ممکن است برخی از خوانندگان از این موضوع شگفت‌زده شوند که برای مثال «نظریه سیستم‌ها»ی نیکلاس لومان، مبانی هرمنوتیکی پل ریکور و نظریه شبکه-کنشگر برونو لاتور در این کتاب بحث نشده‌اند. البته حذف چنین چهره‌هایی تا حدی به دلیل نوشتن کتابی بود که نباید زیاد قطور می‌شد. اما این کتاب همچنین منعکس‌کننده درجه‌بندی من صرفاً از سهم و مقدار مقبولیت نظریه‌پردازان خاص و سودمندی سیاسی و ارزش کار منتقدان خاص است. به طور خلاصه، هیچ راهی وجود ندارد که بدون تاوان و پرداخت بهای حذف برخی

موارد مهم نظریه اجتماعی را منعکس نمود و انتخاب‌های من صرفاً بازتابی از ترجیحات و انتخاب‌های من است. با این وصف، کسانی هستند که من بسیار دوست داشتم اگر در بین ضیق صفحات مجالی فراهم می‌بود، دیدگاه‌های آنها را نیز منعکس نمایم؛ در این میان می‌توانم از متفکرانی مانند استوارت هال، ژان لاپلانچ، ریچارد رورتی، جیانی واتیمو، امبرتو اکو، روبرتو آنگر، نوبرتو بابیو، امانوئل لویناس و مانفرد فرانک نام ببرم. امیدوارم بتوانم در نسخه‌های بعدی کتاب یا شاید جلد دیگری از این کتاب دیدگاه این افراد را مطرح نمایم.

در اینجا قصد دارم از افراد مختلفی قدردانی به عمل آورم که در نگارش این کتاب من را کمک کرده‌اند. من از گرهارد بومگاردن، دوست و سردبیر انتشارات راتلج، به خاطر «اصرار» وی بر نوشتن این کتاب، بسیار سپاسگزارم: تقریباً هر مقدمه‌ای بر نظریات اجتماعی را که خوانده‌ام، به نظر می‌رسد به نوعی دچار کلی‌گویی شده است. چنین کاری شاید بیشتر بازتاب ضعیف مباحث علمی باشد تا نشانه‌ای از انعکاس یک حوزه بین‌رشته‌ای پویا. بر اساس این زمینه، من اغلب شک داشتم که آیا می‌توانم رویکردی در پیش بگیرم که هم‌زمان دیدگاه‌های جدی نظری را مطرح کرده و دیدگاه‌های شخصی را نیز در بر داشته باشد. موفقیت در رسیدن به این دستاورد را مدیون گرهارد و دستیارش میراندا تریکیستل هستم که به شیوه‌ها و راه‌های متعددی مرا در انجام این پروژه یاری کردند و من از آنها سپاسگزارم.

از آنجاکه هیچ روش عینی برای مواجهه با نظریات اجتماعی وجود ندارد، شاید این دییاجه فرصت مغتنمی برای من باشد که قدردانی خود را نسبت به کسانی ابراز دارم که آثار آنها را مطالعه کرده‌ام و سال‌ها از آنها آموخته‌ام و در حقیقت به آنها مدیون هستم. آلن دیویس فقید در دانشگاه ملبورن به طرز حیرت‌انگیزی به من کمک کرد تا درباره روابط بین دنیای اجتماعی و خصوصی، به شیوه‌های جدید فکر کنم. دوره تحصیل من در اواخر دهه ۱۹۸۰ با تونی گیدنز در دانشگاه کمبریج دوره‌ای بود که مرا متحول کرد و من به خاطر روش‌های گوناگونی که او در شکل‌گیری چشم‌انداز جامعه‌شناختی به من آموخت، عمیقاً مدیون او هستم. بخش عظیمی از اندیشه خود را وامدار کورنلیوس کاستوریادیس فقید هستم، به خصوص درباره تحلیل خلاقیت کنش. من بسیار به زیگمونت باومن نیز مدیون هستم، به ویژه برای آموزه‌های وی در مورد ارزش پایداری، و همچنین نحوه تفکر و عمل در برابر ارتدوکسی دانشگاهی. در این سال‌های اخیر بخت و اقبال کار کردن با چارلز لمرت را داشتم و در خصوص بازخوانی نسخه اصلی این کتاب و ارائه چند پیشنهاد عالی لحظه آخری برای بهتر کردن این ویراست از کتاب به او مدیون و از او سپاسگزارم.

همچنین قصد دارم مراتب قدردانی خود را از همکاران و دوستان زیر ابراز دارم: برایان اس ترنر، جان یوری، نیک استیونسون، جفری پرچر، دیوید هلد، پاول دو گی، ژسیکا ایوانز، آنتونی موران، جان بی تامپسون، مری هولمز، باب هالتون، شرین روچ آنلو، پیتر ردمن، استفان فروش، آلیسون اسیتز، لری ری، پل هوگت، دیورا ماکسول، الیزابت ویلیامز، جان اونیل، کیت تستر، کریس مک کی، ژان و کیت الیوت، کارل میکلجون، کنراد میر، سایمون اسمیت، و جم توماس.

دانیل چافه و اریک سو نقش بسزایی در کل پروژه، به ویژه در مراحل پایانی آن به عهده داشتند. کار با آنها فوق العاده بود و من از تلاش‌های آنها به ویژه برای کنار هم قرار دادن موضوعات پروژه، تشکر می‌کنم. اریک همچنین تحقیقات کتاب‌شناختی و مرجع نویسی را انجام داد و من به خاطر توجه به این موضوع از وی به صورت ویژه تشکر می‌کنم. با تشکر فراوان از ریکتور نورتون به دلیل تصحیح کتاب و همچنین از مگی لیندزی جونز در کی استروک برای مدیریت پروژه این کتاب تا مرحله چاپ تشکر می‌کنم. تامارا وارشینسکی تحقیقات ارزشمندی را در وبسایت‌های مختلف نظریه اجتماعی انجام داد. همچنین می‌خواهم از دانشجویانی تشکر کنم که عضو گروه نظریات اجتماعی فلیندرز بودند.

مهم‌تر از همه، می‌خواهم از نیکولا گراگتی - به همراه فرزندانمان کیوا، اسکار و نیام - به خاطر حمایت، تشویق و کمک آنها در انجام این پروژه تشکر کنم. این کتاب حاصل سال‌ها تلاش است که به طور متناوب در بریستول، دوبلین، کانتربری و آدلاید نوشته شده است - و مطمئناً بدون عشق آنها نمی‌توانستم چنین کاری را به اتمام برسانم؛ به طوری که جوان‌ترین عضو خانواده ما، نیام، نظریه پرداز اجتماعی آینده دار خانواده است - کنجکاوی غریزی کودک (همان‌طور که فروید معتقد بود) برای دنیای تثبیت شده بزرگسالی امری دست‌نیافتنی است، و به این ترتیب الگوی پیشنهادی برای نظریه اجتماعی به حساب می‌آید و من به همین دلیل کتاب را به او تقدیم می‌کنم.

آنتونی الیوت

آدلاید، ۲۰۰۸